

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

14 päivänä lokakuuta 2014*

Muutoksenhaku — Yhteinen kalastuspolitiikka — Pyyntikiintiöt — Komission toteuttamat kiireelliset toimenpiteet — Unionin sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu — SEUT 340 artiklan toinen kohta — Vastuun syntymisen edellytykset — Todellinen ja varma vahinko

Yhdistetyissä asioissa C-12/13 P ja C-13/13 P,

joissa on kyse kahdesta Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, jotka on pantu vireille 4.1.2013,

Gérard Buono, kotipaikka Agde (Ranska),

Jean-Luc Buono, kotipaikka Agde,

Roger Del Ponte, kotipaikka Balaruc-les-Bains (Ranska),

Serge Antoine Di Rocco, kotipaikka Sète (Ranska),

Jean Gérald Lubrano, kotipaikka Balaruc-les-Bains,

Jean Lubrano, kotipaikka Port-Vendres (Ranska),

Jean Lucien Lubrano, kotipaikka Saleilles (Ranska),

Fabrice Marin, kotipaikka Frontignan (Ranska), ja

Robert Marin, kotipaikka Balaruc-les-Bains,

edustajinaan avocat A. Arnaud ja avocat P.-O. Koubi-Flotte, (C-12/13 P),

sekä

Syndicat des thoniers méditerranéens, kotipaikka Marseille (Ranska),

Marc Carreno, kotipaikka Sète,

Jean Louis Donnarel, kotipaikka Lourmarin (Ranska),

Jean-François Flores, kotipaikka Sète,

Gérald Jean Lubrano, kotipaikka Balaruc-les-Bains,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

Hervé Marin, kotipaikka Balaruc-le-Vieux (Ranska),

Nicolas Marin, kotipaikka Frontignan,

Sébastien Marin, kotipaikka Bouzigues (Ranska), ja

Serge Antoine José Perez, kotipaikka Sorède (Ranska),

edustajanaan avocate C. Bonnefoi, (C-13/13 P),

valittajina,

ja joissa vastapuolena on

Euroopan komissio, asiamiehinään A. Bouquet ja D. Nardi,

vastajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, varapresidentti K. Lenaerts, jaostojen puheenjohtajat A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, C. Vajda ja S. Rodin sekä tuomarit A. Rosas, E. Juhász, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits (esittelevä tuomari), J. L. da Cruz Vilaça ja F. Biltgen,

julkisasiamies: P. Cruz Villalón,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 20.3.2014 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Valituksillaan Gérard Buono, Jean-Luc Buono, Roger Del Ponte, Serge Antoine Di Rocco, Jean Gérard Lubrano, Jean Lubrano, Jean Lucien Lubrano, Fabrice Marin ja Robert Marin (asia C-12/13 P) sekä Syndicat des thoniers méditerranéens (jäljempänä STM), Marc Carreno, Jean-Louis Donnarel, Jean-François Flores, Gérard Jean Lubrano, Hervé Marin, Nicolas Marin, Sébastien Marin ja Serge Antoine José Perez (asia C-13/13 P) vaativat unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen tuomion Syndicat des thoniers méditerranéens ym. v. komissio (T-574/08, EU:T:2012:583, jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla unionin yleinen tuomioistuin on hylännyt heidän kanteensa, jolla vaadittiin korvausta vahingosta, joka heille väitetään aiheutuneen tonnikalaa Atlantin valtamerellä pituuspiirin 45 ° läntistä pituutta itäpuolella sekä Välimerellä kalastavia kurenuotta-alueita koskevista kiireellisistä toimenpiteistä 12.6.2008 annetun komission asetuksen (EY) N:o 530/2008 (EUVL L 155, s. 9) antamisesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 2 Elollisten vesiluonnonvarojen säilyttämisestä ja kestävästä hyödyntämisestä yhteisessä kalastuspolitiikassa 20.12.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2371/2002 (EYVL L 358, s. 59) tarkoituksena on luoda kalastuksen hoidon monivuotinen lähestymistapa mainitun alan pitkän aikavälin elinkelpoisuuden takaamiseksi.
- 3 Asetuksen N:o 2371/2002 7 artiklassa, jonka otsikko on ”Komission toteuttamat kiireelliset toimenpiteet”, säädetään seuraavaa:

”1. Jos on olemassa näyttöä siitä, että kalastuksesta aiheutuu välittömiä toimia vaativa vakava uhka elollisten vesiluonnonvarojen säilyttämiselle tai meren ekosysteemille, komissio voi joko jonkin jäsenvaltion perustellusta pyynnöstä tai omasta aloitteestaan päättää kiireellisistä toimenpiteistä, jotka kestävät enintään kuusi kuukautta. Komissio voi tehdä uuden päätöksen näiden kiireellisten toimenpiteiden jatkamisesta enintään kuudella kuukaudella.

2. Jäsenvaltion on toimitettava pyyntönsä samanaikaisesti komissiolle, muille jäsenvaltioille ja asianomaisille alueellisille neuvoo-antaville toimikunnille. Nämä voivat toimittaa kirjalliset huomautuksensa komissiolle viiden työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

Komissio tekee päätöksen 15 työpäivän kuluessa 1 kohdassa tarkoitettun pyynnön vastaanottamisesta.

3. Kiireellisiä toimenpiteitä sovelletaan välittömästi. Niistä ilmoitetaan asianomaisille jäsenvaltioille ja ne julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.
4. Asianomaiset jäsenvaltiot voivat saattaa komission päätöksen neuvoston käsiteltäväksi kymmenen työpäivän kuluessa siitä, kun ne ovat saaneet sitä koskevan ilmoituksen.
5. Neuvosto voi määräenemmistöllä päättää asiasta toisin kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut tätä koskevan pyynnön.”
- 4 Asetuksen N:o 2371/2002 20 artiklassa, jonka otsikkona on ”Kalastusmahdollisuuksien jakaminen”, säädetään seuraavaa:
- ”1. Neuvosto päättää määräenemmistöllä komission ehdotuksesta saaliita ja/tai pyyntiponnistuksia koskevista rajoista ja kalastusmahdollisuuksien jakamisesta jäsenvaltioiden kesken sekä ehdoista, jotka liittyvät kyseisiin rajoihin. Kalastusmahdollisuudet jaetaan jäsenvaltioiden kesken siten, että kullekin jäsenvaltiolle taataan sen kalastustoimien suhteellinen vakaus kunkin kalakannan tai kalastustoiminnan osalta.
2. Kun yhteisö vahvistaa uusia kalastusmahdollisuuksia, neuvosto päättää näiden mahdollisuuksien jakamisesta ottaen huomioon kunkin jäsenvaltion edut.
3. Kunkin jäsenvaltion on päätettävä sille myönnettyjen kalastusmahdollisuuksien jakamista koskevasta menetelmästä sen lipun alla purjehtivien alusten osalta yhteisön lainsäädännön mukaisesti. Sen on ilmoitettava jakomenetelmä komissiolle.
4. Neuvosto vahvistaa kolmansien maiden käytettävissä olevat kalastusmahdollisuudet ja jakaa ne kullekin kolmannelle maalle.
5. Jäsenvaltiot voivat vaihtaa keskenään kaikki niille myönnetty kalastusmahdollisuudet tai osan niistä ilmoitettuaan asiasta komissiolle.”

- 5 Tässä asiayhteydessä on annettu 16.1.2008 yhteisön vesialueilla ja yhteisön aluksiin sellaisilla muilla vesialueilla, joilla sovelletaan saalisrajoituksia, sovellettavien eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien kalastusmahdollisuuksien ja niihin liittyvien edellytysten vahvistamisesta vuodeksi 2008 neuvoston asetus (EY) N:o 40/2008 (EUVL L 19, s. 1).
- 6 Näitä rajoituksia ja määriä on muutettu eräiden vuoden 2008 tonnikalakiintiöiden mukauttamisesta yhteiseen kalastuspolitiikkaan sovellettavasta valvontajärjestelmästä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2847/93 21 artiklan 4 kohdan nojalla 22.5.2008 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 446/2008 (EUVL L 134, s. 11).
- 7 Komissio antoi 12.6.2008 asetuksen N:o 2371/2002 7 artiklan nojalla asetuksen N:o 530/2008.
- 8 Asetuksen N:o 530/2008 johdanto-osan kuudennessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
”Komission käytettävissä olevat tiedot, jotka komission tarkastajat vahvistivat asianomaisiin jäsenvaltioihin tekemiensä tarkastuskäyntien aikana, osoittavat, että Kreikan, Ranskan, Italian, Kyproksen ja Maltan lipun alla purjehtiville tai näissä maissa rekisteröidyille kurenuotta-aluksille myönnetty tonnikalan kalastusmahdollisuudet Atlantin valtamerellä pituuspiirin 45 ° läntistä pituutta itäpuolella sekä Välimerellä katsotaan kokonaan käytetyiksi 16 päivänä kesäkuuta 2008 ja että saman kannan kalastusmahdollisuudet, jotka on myönnetty Espanjan lipun alla purjehtiville tai Espanjassa rekisteröidyille kurenuotta-aluksille, katsotaan kokonaan käytetyiksi 23 päivänä kesäkuuta 2008.”
- 9 Mainitun asetuksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:
”Kielletään Kreikan, Ranskan, Italian, Kyproksen ja Maltan lipun alla purjehtivilta tai näissä maissa rekisteröidyiltä kurenuotta-aluksilta tonnikalan kalastus Atlantin valtamerellä pituuspiirin 45 ° läntistä pituutta itäpuolella sekä Välimerellä 16 päivästä kesäkuuta 2008.
Kielletään kyseisiltä aluksilta myös pyydetyn kannan aluksella pitäminen, altaaseen lihotettavaksi tai kasvatettavaksi paneminen, jälleenlaivaaminen, siirtäminen tai purkaminen mainitusta päivästä alkaen.”
- 10 Mainitun asetuksen 2 artiklassa säädetään seuraavaa:
”Kielletään Espanjan lipun alla purjehtivilta tai Espanjassa rekisteröidyiltä kurenuotta-aluksilta tonnikalan kalastus Atlantin valtamerellä pituuspiirin 45 ° läntistä pituutta itäpuolella sekä Välimerellä 23 päivästä kesäkuuta 2008.
Kielletään kyseisiltä aluksilta myös pyydetyn kannan aluksella pitäminen, altaaseen lihotettavaksi tai kasvatettavaksi paneminen, jälleenlaivaaminen, siirtäminen tai purkaminen mainitusta päivästä alkaen.”
- 11 Asetuksen N:o 530/2008 3 artiklassa säädetään seuraavaa:
”1. Jollei 2 kohdasta muuta johdu, yhteisön toimijat eivät 16 päivästä kesäkuuta 2008 saa hyväksyä kurenuotta-alusten Atlantin valtamerellä pituuspiirin 45 ° läntistä pituutta itäpuolella sekä Välimerellä pyytämien tonnikalasaaliiden purkamista, altaaseen lihotettavaksi tai kasvatettavaksi panemista tai jälleenlaivaamista yhteisön vesillä tai satamissa.
2. Sallitaan Espanjan lipun alla purjehtivien tai Espanjassa rekisteröityjen kurenuotta-alusten Atlantin valtamerellä pituuspiirin 45 ° läntistä pituutta itäpuolella sekä Välimerellä pyytämien tonnikalasaaliiden purkaminen, altaaseen lihotettavaksi tai kasvatettavaksi paneminen ja jälleenlaivaus yhteisön vesillä tai satamissa 23 päivään kesäkuuta 2008.”

Tosiseikat

- 12 Asian C-12/13 P valittajat sekä asian C-13/13 P valittajat Marc Carreno, Jean-Louis Donnarel, Jean-François Flores, Gérald Jean Lubrano, Hervé Marin, Nicolas Marin, Sébastien Marin ja Serge Antoine José Perez ovat Ranskan lipun alla purjehtivien ja Välimerellä kalastavien kurenuotta-alusten varustajia ja/tai osakkaita. He kaikki ovat STM:n jäseniä.
- 13 STM, joka on myös valittajana asiassa C-13/13 P, on ammattiliitto, josta säädetään Ranskan työlain (Code du travail) IV luvussa ja johon voivat liittyä ainoastaan tonnikalan kalastuksen kanssa tekemisissä olevat merityöntekijät.
- 14 Kaikilla muilla valittajilla STM:ää lukuun ottamatta oli vuodeksi 2008 erityiskalastuslupa, jossa heille annettiin lupa pyytää, pitää hallussaan, jälleenlaivata, siirtää, purkaa aluksesta, kuljettaa, varastoida ja myydä Välimeren tonnikalaa niiden kalastusmahdollisuuksien rajoissa, jotka heille oli annettu henkilökohtaisten kiintiöiden muodossa. Ranskan viranomaisten myöntämässä luvassa sallittiin kalastus 1.4.–30.6.2008.
- 15 Välimeren kalastuskausi keskeytyi 16.6.2008 asetuksen N:o 530/2008, jolla tonnikalan kalastus Välimerellä kiellettiin, antamisen johdosta, ja muiden valittajien kuin STM:n kalastusluvut peruutettiin.

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

- 16 Kantajina ensimmäisessä oikeusasteessa olleet tahot, jotka ovat valittajina asioissa C-12/13 P ja C-13/13 P, nostivat unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 24.12.2008 jätetyllä kannekirjelmällä vahingonkorvauskanteen, jonka tarkoituksena oli vahvistaa Euroopan unionin sopimussuhteen ulkopuolinen ankara vastuu asetuksen N:o 530/2008 antamisesta.
- 17 Oikeudenkäyntiä unionin yleisessä tuomioistuimessa lykättiin 25.3.2010 annetulla määräyksellä unionin tuomioistuimen lopulliseen ratkaisuun asiassa C-221/09, AJD Tuna, sekä unionin yleisen tuomioistuimen asian T-532/08, Norilsk Nickel Harjavalta ja Umicore v. komissio, sekä asian T-539/08, Etimine ja Etiproducts v. komissio, tutkittavaksi ottamisesta tekemään ratkaisuun saakka.
- 18 Unionin tuomioistuin on todennut 17.3.2011 tuomiossa AJD Tuna (C-221/09, EU:C:2011:153), että asetus N:o 530/2008 on pätemätön siltä osin kuin siinä asetuksen N:o 2371/2002 7 artiklan 1 kohdan perusteella säädetty kiellot ovat voimassa 23.6.2008 lähtien Espanjan lipun alla purjehtivien tai Espanjaan rekisteröityjen kurenuotta-alusten ja niiden kanssa sopimuksia tehneiden yhteisön talouden toimijoiden osalta, samalla kun nämä kiellot ovat voimassa 16.6.2008 lähtien Maltan, Kreikan, Ranskan, Italian ja Kyproksen lipun alla purjehtivien taikka näihin jäsenvaltioihin rekisteröityjen kurenuotta-alusten ja niiden kanssa sopimuksia tehneiden yhteisön toimijoiden osalta ilman, että tämä erilainen kohtelu olisi objektiivisesti perusteltua.
- 19 Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisessa tuomiossa, ettei kannetta voitu ottaa tutkittavaksi siltä osin kuin se oli STM:n nostama, ja hylkäsi kanteen perusteettomana muiden kantajien nostamana.

Asian käsittelyn vaiheet unionin tuomioistuimessa ja asianosaisten vaatimukset

- 20 Unionin tuomioistuimen presidentin 26.2.2013 antamalla määräyksellä asiat C-12/13 P ja C-13/13 P yhdistettiin unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 54 artiklan mukaisesti kirjallista ja suullista käsittelyä sekä tuomion antamista varten.
- 21 Asian C-12/13 P valittajat vaativat, että unionin tuomioistuin

- kumoaa valituksenalaisen tuomion
- ratkaisee pääasian ja velvoittaa komission maksamaan sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun perusteella seuraavat määrät:
 - Gérard Buonolle ja Jean-Luc Buonolle 1 523 588,94 euroa
 - Roger Del Pontelle 1 068 600 euroa
 - Serge Antoine Di Roccolle 1 094 800 euroa
 - Jean Gérard Lubranolle 855 628,20 euroa
 - Jean Lubranolle ja Jean Lucien Lubranolle 1 523 588,94 euroa
 - Fabrice Marinille ja Robert Marinille 865 784,59 euroa ja
- toissijaisesti kumoaa valituksenalaisen tuomion ja palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen.

22 Asian C-13/13 P valittajat vaativat, että unionin tuomioistuin

- ottaa STM:n nostaman kanteen tutkittavaksi
- kumoaa valituksenalaisen tuomion
- velvoittaa komission maksamaan sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun perusteella kannekirjelmässä vaaditut korvaukset ja
- velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

23 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin

- hylkää valitukset
- toissijaisesti hylkää sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen perustuvat kanteet ja
- velvoittaa valittajat korvaamaan muutoksenhausta aiheutuvat oikeudenkäyntikulut sekä oikeudenkäyntikulut ensimmäisessä oikeusasteessa.

Asian käsittelyn suullisen vaiheen uudelleen aloittamista koskeva vaatimus

24 Asian käsittelyn suullisen vaiheen päätyttyä 20.3.2014 julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen esittämiseen asian C-13/13 P valittajat vaativat suullisen vaiheen aloittamista uudelleen 24.3.2014 päivätyllä kirjeellä, joka jätettiin unionin tuomioistuimen kirjaamoon 25.3.2014.

25 Viimeksi mainitut toivat esiin erityisesti yhtäältä sen, että julkisasiamiehen ratkaisuehdotus nojautui argumenttiin, josta asianosaisilla ei ollut ollut riittävästi tilaisuutta lausua, eli siihen, oliko asetus N:o 530/2008 lainmukainen vai ei, ja toisaalta sen, että on olemassa uusi tosiseikka, joka on omiaan olennaisesti vaikuttamaan unionin tuomioistuimen ratkaisuun ja joka liittyy siihen, että komissio ei ollut toiminut eikä ryhtynyt toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena olisi hyvittää asetuksen N:o 530/2008 pätemättömyyteen johtanut syrjintä.

- 26 Tässä yhteydessä on muistutettava, että työjärjestyksensä 83 artiklan nojalla unionin tuomioistuin voi julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa määrätä asian käsittelyn suullisen vaiheen aloitettavaksi uudelleen erityisesti, jos unionin tuomioistuin katsoo, ettei sillä ole riittävästi tietoa asiasta, tai jos asianosainen on suullisen vaiheen päätyneeksi julistamisen jälkeen vedonnut uuteen seikkaan, joka voi olennaisesti vaikuttaa unionin tuomioistuimen ratkaisuun, tai vielä jos asia olisi ratkaistava sellaisen argumentin perusteella, josta asianosaisilla tai Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 23 artiklassa tarkoitetuilla tahoilla ei ole ollut tilaisuutta lausua (ks. tuomio Pohotovost, C-470/12, EU:C:2014:101, 21 kohta ja tuomio Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:249, 20 kohta).
- 27 Lisäksi SEUT 252 artiklan toisen kohdan mukaan julkisasiamiehen tehtävänä on täysin puolueettomana ja riippumattomana esittää julkisessa istunnossa perustellut ratkaisuehdotukset asioissa, jotka Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön mukaan vaativat hänen myötävaikutustaan. Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus tai perustelut, joiden päätteeksi tämä päättyy tiettyyn ratkaisuun, eivät sido unionin tuomioistuinta (tuomio komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 57 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 28 Nyt käsiteltävissä asioissa unionin tuomioistuin katsoo julkisasiamiestä kuultuaan, että sillä on riittävästi tietoa asioista niiden ratkaisemiseksi eikä asioita ole ratkaistava sellaisten argumenttien perusteella, joista asianosaisilla ei olisi ollut tilaisuutta lausua, ja ettei valittajien mainitsema uusi tosiseikka ole omiaan vaikuttamaan olennaisesti unionin tuomioistuimen ratkaisuun. Vaatimusta suullisen käsittelyn aloittamisesta uudelleen ei siis ole hyväksyttävä.

Valitukset

Ensimmäinen valitusperuste, johon on vedottu asiassa C-13/13 P

Asianosaisten lausumat

- 29 Ensimmäisellä valitusperusteellaan valittajat asiassa C-13/13 P tuovat esiin, että kun unionin yleinen tuomioistuin katsoi, ettei STM:llä ollut asiavaltuutta, se otti asiakirja-aineistoon kuuluvat seikat huomioon vääristyneellä tavalla. Valittajat katsovat, että mainittujen seikkojen kattava tutkiminen olisi omiaan osoittamaan, että STM:llä oli itsenäinen oikeussuojan tarve, minkä vuoksi sillä oli oikeus vaatia sille aiheutuneen erillisen vahingon korvaamista.
- 30 Yhtäältä valittajat asiassa C-13/13 P kiistävät valituksenalaisen tuomion 23 kohdassa esitetyn unionin yleisen tuomioistuimen sen päätelmän aineellisen paikkansapitävyyden, jonka mukaan STM ei ole näyttänyt toteen vahinkoaan, ja viittaavat unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kahteen kysymykseen antamiinsa kirjallisiin vastauksiin, joista ilmenee, että STM:n aineeton vahinko liittyy sen jäsenten ammattitoiminnan imagoon kohdistuvaan loukkaukseen.
- 31 Toisaalta valittajat asiassa C-13/13 P eivät riitauta valituksenalaisen tuomion 24 kohdassa esitettyä unionin yleisen tuomioistuimen arviota, jonka mukaan STM ei ole jäsentensä siirtämän vahingonkorvausoikeuden luovutuksensaaja, vaan tuovat esiin, että Ranskan oikeuden mukaan STM:llä on ammattiliittona yleiseen etuun liittyvä tehtävä, jonka vuoksi sillä on oikeussuojan tarve omasta puolestaan ja jäsentensä puolesta.
- 32 Komissio riitauttaa asian C-13/13 P valittajien ensimmäisen valitusperusteensa tueksi esittämät väitteet. Vastauskirjelmässään komissio huomauttaa, että unionin yleisen tuomioistuimen päättely heijastaa STM:n kehittämiä sekavia perusteluja.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 33 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan mukaan kanteessa on muun muassa esitettävä oikeudenkäynnin kohde, vaatimukset ja yhteenveto seikoista, joihin kanne perustuu.
- 34 On selvää, että jotta vahingonkorvauskanne vastaa edellä mainittuja vaatimuksia, kantajan on ilmoitettava kannekirjelmässään kanneperusteet, joihin hän aikoo vedota vaatimustensa tueksi, ja erityisesti sen vahingon laatu, jota hänelle mielestään on aiheutunut, sekä se, mistä mainittu vahinko on aiheutunut (määräys TAO/AFI/komissio, C-322/91, EU:C:1992:495, 13 kohta).
- 35 Sitä vastoin mitä tahansa vahingonkorvausta koskeva vaatimus, jonka kohdetta ei ole esitetty täsmällisesti ja jonka perusteista ei ole annettu mitään selvitystä, on jätettävä tutkimatta (tuomio Zuckerfabrik Schöppenstedt v. neuvosto, 5/71, EU:C:1971:116, 8 ja 9 kohta).
- 36 Kannekirjelmään ei kuitenkaan sisältynyt mitään täsmennystä sen vahingon laadusta, joka STM:ille väitetään aiheutuneen.
- 37 STM:lle aiheutuneeksi väitetty vahinko on mainittu vain kannekirjelmän siinä osassa, joka sisältää kantajien vaatimukset, ja se on mainittu kiinteämääräisen 30 000 euron vaatimuksen muodossa korvauksena aineettomasta vahingosta, joka syntyy STM:n jäsenille suunnatuista tiedotusohjelmista aiheutuvista kuluista.
- 38 Tästä seuraa, kuten unionin yleinen tuomioistuin on katsonut valituksenalaisen tuomion 22 kohdassa, että STM ei ole esittänyt kannekirjelmässään mitään täsmennyksiä yhtäältä väitetyn vahingon laadusta suhteessa komission moitittuun käyttäytymiseen ja toisaalta edes likimääräisesti arviota kyseisestä vahingosta. Väite, jonka mukaan 30 000 euroa käytetään STM:n jäsenille suunnattuun tiedottamiseen, on merkityksetön sen vahingon laadun tai laajuuden määrittämisessä, johon vedotaan, koska se koskee vain korvauksen tulevaa käyttöä, eikä sen vahingon laajuutta, johon vedotaan.
- 39 Näin ollen STM:n nostama vahingonkorvauskanne oli joka tapauksessa jätettävä tutkimatta sillä perusteella, ettei se täyttänyt unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdassa asetettuja edellytyksiä, eikä ole tarpeen lausua siitä, onko unionin yleinen tuomioistuin tehnyt oikeudellisen virheen, kun se on jättänyt kanteen tutkimatta siltä osin kuin STM oli nostanut sen, sillä perusteella, ettei viimeksi mainitulla ollut asiavaltuutta.

Kolmas valitusperuste, johon on vedottu asiassa C-12/13 P, sekä kolmas ja neljäs valitusperuste, joihin on vedottu asiassa C-13/13 P

Asianosaisten lausumat

- 40 Kolmannessa valitusperusteessaan valittajat asiassa C-12/12 P vetoavat siihen, että valituksenalaisessa tuomiossa on oikeudellinen virhe, koska unionin yleinen tuomioistuin ei ole tunnustanut sitä, että yleisesti ottaen unionin oikeudessa on olemassa sopimussuhteen ulkopuolinen ankara vastuu.
- 41 Kolmannessa ja neljännessä valitusperusteessaan, joiden on katsottava muodostavan yhden ainoan valitusperusteen, valittajat asiassa C-13/13 P vetoavat siihen, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, kun se on katsonut valituksenalaisen tuomion 82–88 kohdassa, että vahinko, johon vedottiin, ei ollut luonteeltaan epätavallinen, koska se ei ylittänyt kalastusalalle ominaisten taloudellisten riskien rajoja.
- 42 Komissio kiistää kaikki väitteet, joihin mainittujen valitusperusteiden yhteydessä on vedottu.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 43 On selvää, että unionin oikeuden nykytilassa jäsenvaltioiden oikeusjärjestysten keskinäinen vertailu ei mahdollista sellaisen järjestelmän olemassaolon vahvistamista, jossa unioni voisi joutua sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen lainmukaisesta lainsäädäntötoiminnastaan (ks. tuomio FIAMM ym. v. neuvosto ja komissio, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, 175 ja 179 kohta).
- 44 Tältä osin unionin yleinen tuomioistuin ei ole tehnyt mitään oikeudellista virhettä siltä osin kuin se on yhtäältä tukeutunut mainittuun oikeuskäytäntöön valituksenalaisen tuomion 69–73 kohdassa ja toisaalta katsonut mainitun tuomion 76 kohdassa, että unionin sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen lainmukaisesta toimesta perustuvaa kanneperustetta oli tarkasteltava saman oikeuskäytännön valossa.
- 45 Tästä seuraa, että kolmas valitusperuste, johon valittajat asiassa C-12/13 P ovat vedonneet, on hylättävä perusteettomana.
- 46 Valittajien asiassa C-13/13 P esittämästä kolmannesta ja neljännestä valitusperusteesta on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin on tutkinut valituksenalaisen tuomion 77–87 kohdassa sen vahingon väitetyn epätavallisuuden ja erityisyyden, johon on vedottu ylimääräisesti, siltä varalta, että unionin oikeudessa olisi tunnustettava unionin sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta lainmukaisesta toimesta koskeva periaate (ks. vastaavasti tuomio Dorsch Consult v. neuvosto ja komissio, C-237/98 P, EU:C:2000:321, 18 ja 19 kohta).
- 47 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan muutoksenhaun yhteydessä on kuitenkin niin, että kun yksi unionin yleisen tuomioistuimen esittämistä perusteluista on riittävä sen antaman tuomion tuomiolauselman perustelemiseksi, kyseessä olevassa tuomiossa esitetyssä muussa perustelussa mahdollisesti oleva virheet ovat merkityksettömiä mainitun tuomiolauselman kannalta siten, että valitusperuste, jossa vedotaan näihin virheisiin, on tehoton ja se on hylättävä (tuomio komissio v. CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, 68 kohta).
- 48 Tästä seuraa, että kolmas ja neljäs valitusperuste, joihin valittajat asiassa C-13/13 P ovat vedonneet, on hylättävä tehottomina, koska ne koskevat valituksenalaisessa tuomiossa ylimääräisenä esitettyä perustelua.

Toinen valitusperuste, johon on vedottu asiassa C-13/13 P

Asianosaisten lausumat

- 49 Toisessa valitusperusteessaan valittajat asiassa C-13/13 P tuovat esiin, että asetus N:o 530/2008 on tuomion AJD Tuna (EU:C:2011:153) julistamisen jälkeenkin pääosin lainmukainen toimi, joka on todettu pätemättömäksi vain osittain, eli siltä osin kuin on kyse sen voimaantulopäivästä suhteessa Kreikan, Ranskan, Italian, Kyproksen ja Maltaan lipun alla purjehtiviin taikka näihin jäsenvaltioihin rekisteröityihin kurenuotta-aluksiin ja niiden kanssa sopimuksia tehneisiin unionin toimijoihin.
- 50 Komissio toteaa, että mainittu valitusperuste on suunnattu sellaisia valituksenalaisen tuomion kohtia vastaan, jotka koskevat muita kantajia kuin niitä, jotka ovat valittajina asiassa C-13/13 P, ja katsoo, että mainittu valitusperuste on perusteltu ja että näin ollen tuomion AJD Tuna (EU:C:2011:153) julistaminen ei ole unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu uusi tosiseikka.
- 51 Komissio katsoo erityisesti yhtäältä, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, kun se on ottanut tutkittavaksi unionin sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen lainmukaisesta toimesta perustuvan kanneperusteen, johon kantajat, jotka ovat valittajina asiassa C-12/13 P, ovat

vedonneet, koska – kuten tuomion AJD Tuna (EU:C:2011:153) lukemisesta ilmenee – unionin tuomioistuin on todennut asetuksen N:o 530/2008 pätemättömäksi vain siltä osin kuin siinä säädetyt kiellot ovat voimassa 23.6.2008 lähtien Espanjan lipun alla purjehtivien taikka näihin jäsenvaltioihin rekisteröityjen kurenuotta-alusten ja niiden kanssa sopimuksia tehneiden unionin toimijoiden osalta, samalla kun nämä kiellot ovat voimassa 16.6.2008 lähtien Kreikan, Ranskan, Italian, Kyproksen ja Maltan lipun alla purjehtivien taikka näihin jäsenvaltioihin rekisteröityjen kurenuotta-alusten ja niiden kanssa sopimuksia tehneiden unionin toimijoiden osalta, ja toisaalta, että kantajilla ei ollut mitään estettä nostaa vahingonkorvauskannetta unionin lainvastaisesta toimesta aiheutuvasta vahingosta, vaikkei mainitun toimen pätemättömyyden toteavaa tuomiota ollut.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 52 Ensinnäkin valittajien asiassa C-13/13 P esittämän toisen valitusperusteen tutkittavaksi ottamisen osalta on huomautettava, että unionin tuomioistuin on jo todennut, että unionin yleisen tuomioistuimen yhdistettyä kaksi asiaa ja annettua niissä yhden tuomion, joka vastaa kaikkiin asianosaisten unionin yleisessä tuomioistuimessa esittämiin kanneperusteisiin, kukin asianosaisista voi kyseenalaistaa päättyt, jotka koskevat kanneperusteita, jotka vain toisen asian kantaja on esittänyt unionin yleisessä tuomioistuimessa (tuomio ISD Polska ym. v. komissio, C-369/09 P, EU:C:2011:175, 85 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 53 Vaikka nyt käsiteltävässä asiassa unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltävänä oli alun perin vain yksi asia, se, että kantajat on kirjallisen käsittelyn kuluessa jaettu kahteen ryhmään, joista toinen, eli niiden kantajien ryhmä, jotka ovat valittajina asiassa C-12/13 P, on vedonnut uuteen kanneperusteeseen, mahdollistaa edellä mainitun oikeuskäytännön analogisen soveltamisen.
- 54 Tästä seuraa, että toinen valitusperuste, johon valittajat ovat vedonneet asiassa C-13/13 P ja joka on suunnattu kantajien, jotka ovat valittajina asiassa C-12/13 P, esittämään kanneperusteeseen annettua unionin yleisen tuomioistuimen vastausta vastaan, on otettava tutkittavaksi.
- 55 Siltä osin kuin toiseksi on kyse valittajien asiassa C-13/13 P esittämän toisen valitusperusteen perusteltavuudesta, on muistutettava, että unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan mukaan asian käsittelyn kuluessa ei saa vedota uuteen perusteeseen, ellei se perustu käsittelyn aikana esille tulleisiin tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin.
- 56 Nyt käsiteltävässä tapauksessa, kuten tämän tuomion 18 kohdassa on muistutettu, unionin tuomioistuimen todettua tuomiossa AJD Tuna (EU:C:2011:153), että asetus N:o 530/2008 oli pätemätön, unionin yleinen tuomioistuin on kehottanut asianosaisia ottamaan kirjallisesti kantaa seurauksiin, joita mainitulla tuomiolla on katsottava olevan. Vastauksessaan kantajat, jotka ovat valittajina asiassa C-12/13 P, ovat esittäneet kanneperusteen, joka perustuu unionin sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen lainvastaisesta toimesta. Viimeksi mainitut ovat erityisesti vedonneet siihen, että Espanjan lipun alla purjehtiville kurenuotta-aluksille myönnetystä luvasta kalastaa 23.6.2008 saakka – kun taas Kreikan, Ranskan, Italian, Kyproksen ja Maltan lipun alla purjehtivien kurenuotta-alusten oli pitänyt keskeyttää kalastus 16.6.2008 – on aiheutunut heille todellista ja varmaa vahinkoa, joka muodostuu heidän vuodelle 2008 myönnetyn kiintiönsä kalastamatta ja myymättä jääneestä osasta.
- 57 Aluksi on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin on katsonut valituksenalaisen tuomion 48 ja 49 kohdassa, että kantajat, jotka ovat valittajina asiassa C-12/13 P, olivat esittäneet kanneperusteen, johon ei ollut vedottu kannekirjelmässä ja joka näin ollen oli unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu uusi peruste.

- 58 Tältä osin unionin yleinen tuomioistuin on todennut mainitun kanneperusteen tutkittavaksi ottamisesta valituksenalaisen tuomion 53 ja 54 kohdassa, että unionin tuomioistuimen kanteen nostamisen jälkeen antamaa tuomiota AJD Tuna (EU:C:2011:153) oli pidettävänä seikkana, joka mahdollisti uuden kanneperusteen esittämisen, koska mainitulla tuomiolla muutettiin kannekirjelmän jättämishetkellä olemassa ollutta oikeudellista tilannetta. Unionin yleinen tuomioistuin totesi nimittäin, että asetus N:o 530/2008 on tuomiolla AJD Tuna (EU:C:2011:153) todettu kokonaisuudessaan pätemättömäksi ja että sen oikeusvaikutukset laillisuusolettaman soveltamisen nojalla ovat lakanneet.
- 59 On kuitenkin todettava, että nyt käsiteltävässä tapauksessa unionin yleisen tuomioistuimen päättely perustuu tuomion AJD Tuna (EU:C:2011:153) virheelliseen lukemiseen. Mainitun tuomion 105–108 kohdasta ilmenee muun muassa, että kun komissio on siirtänyt kalastuskieltotoimenpiteiden voimaantuloa 23.6.2008 saakka vain Espanjan lipun alla purjehtivien kurenuotta-alusten osalta ilman, että mainittu lisäaika olisi objektiivisesti perusteltu, komissio on loukannut syrjintäkiellon periaatetta. Mainitusta unionin tuomioistuimen arvioinnista ilmenee myös, että kun tuomiossa AJD Tuna (EU:C:2011:153) on hylätty kaikki muut perusteet, joilla asetuksen N:o 530/2008 pätemättömyys pyrittiin osoittamaan, mainittu asetus on todettu kyseisessä tuomiossa pätemättömäksi vain siltä osin kuin Espanjan lipun alla purjehtivat kurenuotta-alukset ovat saaneet viikon lisää kalastusaikaa, mutta muita kurenuotta-aluksia koskevan kiellon päivämäärä eli 16.6.2008 on pysytetty voimassa.
- 60 Tästä seuraa, että toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin on katsonut, koska asetus N:o 530/2008 on todettu pätemättömäksi vain siltä osin kuin siinä kohdeltiin Espanjan lipun alla purjehtivia kurenuotta-aluksia edullisemmin, tuomion AJD Tuna (EU:C:2011:153) antaminen ei ole uusi oikeudellinen seikka, joka olisi ilmennyt unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyn menettelyn kuluessa. Koska Kreikan, Ranskan, Italian, Kyproksen ja Maltaan lipun alla purjehtivien kurenuotta-alusten osalta säädetty kalastuskielto on pysynyt voimassa, mainitulla tuomiolla on vain vahvistettu se oikeudellinen tilanne, jonka kantajat, jotka ovat valittajina asiassa C-12/13 P, tunsivat jo sillä hetkellä, jolloin he nostivat kanteensa.
- 61 Edellä esitetystä seuraa, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, kun se on katsonut, että tuomion AJD Tuna (EU:C:2011:153) julistaminen oli uusi oikeudellinen seikka, jonka vuoksi oikeudenkäynnin aikana oli mahdollista esittää uusi kanneperuste.
- 62 On kuitenkin muistutettava, että jos unionin yleisen tuomioistuimen tuomion perustelut ovat unionin oikeuden vastaisia, mutta tuomiolauselma on perusteltu muiden oikeudellisten perustelujen vuoksi, tällainen oikeudenvastaisuus ei ole omiaan johtamaan kyseisen tuomion kumoamiseen (ks. vastaavasti tuomio FIAMM ym. v. neuvosto ja komissio, EU:C:2008:476, 187 kohta ja tuomio Diputación Foral de Vizcaya v. komissio, C-465/09 P–C-470/09 P, EU:C:2011:372, 171 kohta).
- 63 Vaikka unionin yleinen tuomioistuin on nyt käsiteltävässä tapauksessa tehnyt oikeudellisen virheen, kun se on ottanut tutkittavaksi unionin sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen lainvastaisesta toimesta perustuvan kanneperusteen, johon kantajat, jotka ovat valittajina asiassa C-12/13 P, ovat vedonneet, mainittu virhe ei ole omiaan johtamaan valituksenalaisen tuomion kumoamiseen, koska unionin yleinen tuomioistuin on joka tapauksessa hylännyt mainitun kanneperusteen perusteettomana valituksenalaisen tuomion 55–66 kohdassa.
- 64 Kun edellä esitetty otetaan huomioon, on niin, että vaikka toinen valitusperuste, johon kantajat vetoavat asiassa C-13/13 P, onkin perusteltu, se on hylättävä tehottomana (ks. vastaavasti tuomio Ojha v. komissio, C-294/95 P, EU:C:1996:434, 52 kohta ja FIAMM ym. v. neuvosto ja komissio, EU:C:2008:476, 189 kohta).

Ensimmäinen ja toinen valitusperuste, joihin on vedottu asiassa C-12/13 P

Asianosaisten lausumat

- 65 Ensimmäisessä valitusperusteessaan valittajat asiassa C-12/13 P tuovat esiin, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen tutkiessaan unionin sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun syntymistä lainvastaisesta toimesta, kun se on katsonut valituksenalaisen tuomion 61–66 kohdassa, että vahinko, johon vedottiin, ei ollut todellista eikä varmaa.
- 66 Toisessa valitusperusteessaan valittajat asiassa C-12/13 P tuovat esiin, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt virheen myös arvioidessaan sen vahingon todellisuutta ja varmuutta, johon vedotaan, koska se ei ole todennut, että mainittu vahinko johtuu omistusoikeuden ja ammatinharjoittamisen vapauden loukkaamisesta.
- 67 Komissio tuo esiin, että mainitut valitusperusteet on jätettävä tutkimatta ja että ne ovat joka tapauksessa perusteettomia.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 68 On muistutettava, että – kuten tämän tuomion 63 kohdasta ilmenee – unionin yleinen tuomioistuin on nyt käsiteltävässä asiassa tehnyt oikeudellisen virheen, kun se on ottanut tutkittavaksi unionin sopimussuhteen ulkopuoliseen vastuuseen lainvastaisesta toimesta perustuvan kanneperusteen, johon kantajat, jotka ovat valittajina asiassa C-12/13 P, ovat vedonneet ensimmäisessä oikeusasteessa käydyn menettelyn kuluessa.
- 69 Tästä seuraa, että koska mainittu kanneperuste piti jättää tutkimatta, valittajien asiassa C-12/13 P esittämä ensimmäinen ja toinen valitusperuste on hylättävä tehottomina, koska ne koskevat analyysia, jonka unionin yleinen tuomioistuin teki tutkiessaan samaa kanneperustetta asiakyksymyksen osalta.
- 70 Kun kaikki edellä esitetty otetaan huomioon, valittajien asiassa C-12/13 P ja C-13/13 P tekemät valitukset on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

- 71 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdassa määrätään, että jos valitus ei ole perusteltu, unionin tuomioistuin päättää oikeudenkäyntikuluista. Saman työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan, jota sovelletaan sen 184 artiklan 1 kohdan nojalla valituksen käsittelyyn, asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut valittajien velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut asioissa C-12/13 P ja C-13/13 P ja koska valittajat ovat hävinneet asiansa, heidät on veloitettava korvaamaan kyseisiin asioihin liittyvät oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asiat seuraavasti:

- 1) **Valitukset asioissa C-12/13 P ja C-13/13 P hylätään.**
- 2) **Gérard Buono, Jean-Luc Buono, Roger Del Ponte, Serge Antoine Di Rocco, Jean Gérard Lubrano, Jean Lubrano, Jean Lucien Lubrano, Fabrice Marin ja Robert Marin veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut asiassa C-12/13 P ja Syndicat des thoniers méditerranéens, Marc Carreno, Jean-Louis Donnarel, Jean-François Flores, Gérard Jean Lubrano, Hervé Marin, Nicolas Marin, Sébastien Marin ja Serge Antoine José Perez veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut asiassa C-13/13 P.**

Allekirjoitukset